

Het zwakgebod van Hans Renders

RUUD ABMA

NIJMEGEN, 5 juli 2022

Op het inhoudsrijke discussiedossier in de nieuwste BMGN (137:2) weet Hans Renders niet beter te reageren dan met schimpscheuten en insinuaties aan het adres van de redactie en de auteurs. Dat is een zwakgebod, om niet te zeggen een blamage.

Hij roept op om de rapporten van CWI en LOWI serieus te nemen. Zou hij dat werkelijk menen? In die rapporten wordt immers geconstateerd dat de wijze van bronvermelding in het proefschrift van Ad van Liempt te wensen overlaat, in het bijzonder dat het werk van voorgangers op hetzelfde onderwerp onvoldoende recht wordt gedaan, waardoor de schijn van plagiaat wordt gewekt. Dat niet tot plagiaat wordt geconcludeerd, komt onder andere doordat de beide commissies de promotoren medeverantwoordelijk houden voor de lacuneuze bronvermeldingen. Zij hebben nagelaten Van Liempt op dit punt te coachen (CWI-rapport, pagina 25; LOWI-rapport, lemma 21).

De lezer van mijn stuk in het discussiedossier weet dit, maar Renders verkiest het te negeren. Dat is niet toevallig. Wie het CWI-rapport namelijk goed leest, zal constateren dat de CWI twijfels heeft bij de door Renders en Bosscher aangehangen opvatting dat het, omwille van de leesbaarheid, geoorloofd zou zijn om in biografische studies spaarzaam met bronvermeldingen om te gaan (in het rapport aangeduid als 'van de oude stempel'). De commissie acht deze opvatting 'in geval van een proefschrift of andere wetenschappelijke publicatie vatbaar voor betwisting' (CWI-rapport, pagina's 25-26).

De CWI heeft zich door de promotoren van Van Liempt laten wijsmaken dat er in de historische biografie voor bronvermeldingen minder strenge zorgvuldigheidsregels gelden dan in de 'gewone' geschiedwetenschap, zelfs als het gaat om een proefschrift. Daarmee hielpen ze de CWI aan een gelegenheidsargument om te concluderen dat Van Liempt de wetenschappelijke integriteit niet had geschonden. Als hoogleraar Geschiedenis en Theorie van de Biografie kan Renders mij en de andere lezers vast wel vertellen waar in de biografieliteratuur die 'oude' en 'nieuwe stempel' als erkende stromingen besproken worden en hoe dat onderscheid onderbouwd wordt.